

nr 16

En kveldsstemming høsten 2005?*

* Sannsynlig med et annet utformet varehus og konsert/teater/rådhus?

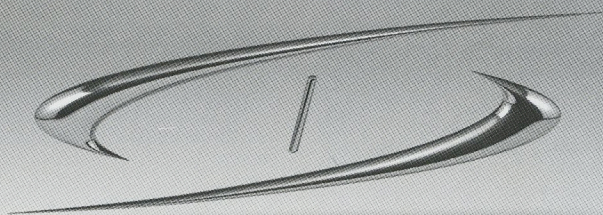
Sammen med Arenasenteret vil det nye Kultur- og Rådhuset bidra til en radikal forandring av bybildet i Sanden-området. Kulturhuset slik det har blitt eksemplifisert av arkitektkontoret Kjell Jensen, har først og fremst vært et bidrag for å illustrere en kombinasjonsløsning. Lokale medier har ikke vært flinke til å poengtere at prosjektet slik det har vært framlagt, har vært en eksemplifisering, og ikke en ferdig utviklet løsning. (3D: Axis AS Se side 7)

3d: Axis as

Når det nye Arena-senteret bygges vil bykjernen på et vis ferdigstilles. Det er viktig at dette bygget tilføres kvaliteter som forbindes med bykjerner. Dette er en spesiell utfordring med tanke på at bygget vil romme et tradisjonelt varehus. Illustrert forslag tegnet av Asplan Viak Sør (3D: Axis AS Se side 7)

Layout + design
Innoventi Kreativ Kommunikasjon

Tel: 37 00 48 00 • Arendal

Kjære medkanalister

Årets siste Kanalpost kommer litt sent, og grunnen er at vi har ventet på at bystyret skulle fatte et prinsippvedtak om kanalprosjektet. Vi hadde håpet at bystyret i forbindelse med sitt program for "Lokal Agenda 21" skulle ha med vårt prosjekt for Arendal sentrum, og at dette kom opp i oktobermøtet. Saken har trukket ut i tid, og administrasjonen arbeider på sprenget for å lage et utkast til helhetsplan for bykjernen inkludert de bynære områdene som bl.a. Barbu. Dette vil sannsynligvis skje ved et administrativt og et politisk utvalg går gjennom alle "Lokal Agenda 21 prosjekter" som kommunen hittil har gjort og hva som blir aktuelt å gjøre videre.

Kanalprosjektet må behandles som egen sak i bystyret, og ikke bare komme som et punkt i kommunens sentrumsplan.

I septembermøtet i bystyret, ba representanter fra alle partiene, utenom Senterpartiet, i en interpellasjon om at den kommunale kanal-finansieringsgruppens arbeid ble lagt fram for bystyret. Denne utredningen har ligget i administrasjonens skuff siden mai i fjor. Ordføreren lovet i sitt svar på interpellasjonen at saken snart skulle bli lagt fram for bystyret. Dermed må vi enda smøre oss med litt tålmodighet!

Det ligger liksom bakom det hele nå at kanalprosjektet kommer, og at det er "timing" det kommer an på. Men vi må presse litt på fordi det i disse tider bevilges penger både fra EU og Norge til "Lokal Agenda 21" som også har byomforming i sitt program.

Arendalspolitikere har tidligere hatt vanskeligheter med å kjenne sin besøkelsestid når midler stilles til disposisjon fra sentrale myndigheter, og viktig er det nå ettersom Stortinget for snart 2 år siden gjorde en så positiv merknad i statsbudsjettet akkurat under posten om "Lokal Agenda 21". Alle kommuner skal ha denne oppfølgeren av "Riokonferansen 1992" om bærekraftig utvikling vedtatt i sine framtidige planer. Her i Norge kjenner vi denne som "Fredrikstaderklæringen" fra 1994.

Vi viser i denne "Kanalposten" litt fra kulturens side angående kanalprosjektet, og at den videre utviklingen av 3D-modellen gjøres av firmaet Axis som også har rettighetene til den nåværende bymodellen. Bildene i denne Kanalposten viser hvilke muligheter 3D-teknikken gir, og man kan legge inn alle typer forslag til byomforming som her ved at Arenautvidelsen og konsert/teater/rådhus er "bygget" og natten har senket seg!

Dersom økonomien blir bedre, vil en videre utbygging av 3d modellen ha høy prioritet. Det er riktig at kanalprosjektet skal sees i sammenheng med utviklingen i resten av byen. Brikken begynner nå å falle på plass. Tiden er moden! Neste "Kanalpost" bør inneholde en gløymelding fra politikere.

Odd Skaug Syvertsen
leder

Havnsvømming - Tyholmen rundt Drøm eller virklighet?

Da vi som medlemmer i Kanalselskapet sto på stand i Kirkegaten i sommer var det som ventet, mange eldre som yndet å fortelle oss hvor grusomt det var i byen den gang kanalene fortsatt var åpne, og hvor nødig de ville ha disse tilstandene tilbake. Den gangen var det plagsom lukt, rotter og andre uhumskheter, fikk vi vite.

Det er selvsagt et viktig argument i debatten om byfornyelsen som Kanalselskapet i mange år har arbeidet for. Det er til og med mulig at slike argumenter vil bli brakt inn i debatten når Bystyret om ikke så lenge skal realitetsbehandle selve kanalsaken. Som så mange ganger før er det umulig å forutsi hva det ville kunne føre til.

Av den grunn, fikk jeg lyst til å sette noen av mine egne erfaringer og tanker omkring dette ned på papiret i håp om å kunne berolige i alle fall noen av dem som har hatt betenkligheter når det gjelder planene for å gjenåpne kanalene.

Det er ikke så uendelig lenge siden det gikk an å svømme rundt Tyholmen. Jeg kjente selv noen som kunne fortelle om slike sportslige utskielser i ganske grafiske vendinger. Det gjaldt å svømme med hevet hode og å holde munnen godt lukket, ble jeg fortalt. Etterpå var det viktig å se til at en ble spylt godt ned, for ellers var det ikke sikkert en ville bli sluppet inn hjemme. Ikke særlig hyggelig å tenke på, må jeg innrømme.

Så sent som på 70 og kanskje 80-tallet, før kommunen kom skikkelig igang med å samle kloakkledningene i sentrum og lede uhumsketene til utsiden av Hisøy, kunne man tydelig se hvordan Kittelsbukktok imot urensset avfall fra Sykehuset. Kloakken derfra gikk urensset gjennom det som på 20-tallet var å anse som en teknisk nyvinning, nemlig tunnelen under gjennom Tempeltur og Springklev. Til tider kunne man den gangen se at vannet innerst i Kittelsbukktok ble tydelig rødfarget når de verste utslippene fra sykehuset ble foretatt. Forholdene i Pollen var nesten like elendige, og på slutten av 70-tallet var vår egen "Petter Smart", oppfinneren Olav Ager-Wick, frempå med sitt forslag til hvordan man kunne få skikk på vannkvaliteten i

Pollen. Han laget en nokså "hemmelig" innretning som skulle hente inn friskt sjøvann fra dyppet ute i byfjorden og lede det inn i indre del av Pollen slik at det skitne vannet og søpla der ble skjøvet til havs. Ideen hans var kanskje god nok den, men kapasiteten til anlegget hans var langt fra tilstrekkelig og det hele måtte skrinlegges. Det hjalp ikke en gang at han fikk drahjelp fra et velmenende Bystyre.

Siden har kommunen gjort en kjempeinnsats ved å få sanert så godt som alle de private og offentlige kloakkledningene som før gikk direkte i havnebassenget og i Kittelsbukktok. Vannet er nå reinere enn det har vært på sikkert 200 år, og badelivet er i full gang igjen ute på gjestehavnen og best av alt, nå er det ikke lenger nødvendig å holde munnen igjen mens man er uti!

For kanalprosjektet er dette med vannkvalitet trolig den aller viktigste faktoren eller kanskje til syvende og sist, forutsetningen for et vellykket tiltak. Idag er fortsatt Pollen tilgriset med søppel og drivved etter en slitsom helg i byens sentrum eller når det har vært sterk pålandsvind. Selv med beundringsverdig innsats fra Havnevesenets folk, er det ofte et noe miserabelt syn som møter byens borgere søndag morgen innerst i Pollen.

En gjenåpning av kanalen vil uten tvil gi oss den sårt tiltrengte gjennomstrømning med Nidelven som gratis drivkraft. Vi får det ikke bare reinere i Pollen, men vi får også muligheten til på sikt å gjøre Kittelsbukktok til et kanskje like attraktivt område som Pollen er idag.

Jeg ser for meg havnsvømming rundt Tyholmen som i gamle dager, windsurfing-regatta under broene, og kanskje skøytelep som i Holland! Hvem vet?

Måtte bare Arendal Bystyre være like forutseende og initiativrik i denne saken som det var da saneringsplanene for kloakksystemet ble vedtatt!

-Eduard Irgens

Arendal bys utvikling med kanal som element?

Intervju med Kultursjef i Aust Agder Fylke, Per Norstrøm og Kultursjef i Arendal Kommune, Kristin Lundby

Hvorfor bo i Arendal?

Kristin: De naturgitte omgivelsene gir en god trivsel. Byens utvikling i de 17 årene jeg har bodd her har vært svært positiv. Og den videreutvikling byen er midt oppe i er spennende.

Per: Godt klima er en grunn. Waterfronten er en annen grunn. Arendal er på en måte "lille Bergen" - med høyreiste fjell på alle sider, husene som klorer seg fast langs sidene og byen som ligger flatt i sentrum. I sentrum er det mangfoldet i bygningsmassen - med elementer av de forskjellige historiske tidene. Og som det høyreiste element står kirken flott. Arendal by's videre vei ser positiv ut.

Hvilke kommunikasjons-elementer er viktig å jobbe videre med i Arendal?

Kristin: Vi trenger bedre kollektiv kommunikasjon. I dag er det både for dyrt og for dårlig. Burde man ikke arbeide for et tilnærmet "Park & Ride" system? Det er en måte å få bort bilene på.

Per: Handelstanden og Parkeringshusene bør bli enige om en lik avgift for parkeringsavgift. Det skal ikke være dyrere å betale i parkeringshus. Kan vi jobbe mot å bli den første bilfrie byen? I byenes handelsstand er man ofte i mot å gjennomføre områder som bilfrie. Erfaringen er at virkeligheten i ettertid oppleves positiv. Men hver enkelt by må erfare dette selv. Uansett tendenser?

Sentrum kontra sentraene rundt oss?

Kristin: Det må bli enda mer liv i sentrum og det er viktig å opprettholde handelen her.

Per: Det er viktig å utvikle sentrum i byen og ikke utenfor byen. Arendal har hittil klart dette. Se til Kristiansand kontra Sørlandssenteret som på folke-munne kalles "Kristiansand øst". I senario 2020 snakkes det om Agderbyen. Vi ser i dag tendensen om fortetning rundt Grimstad. For Arendal er det bare positivt. Men det må bare ikke bli et nytt senter

mellom Grimstad og Arendal - Fevik senteret - Nedenes senteret eller lignende. Man må passe på at utviklingen skjer i bysentrum både i Arendal og i Grimstad.

Vi er det første fylke i Norge som har en bevisst politikk på dette ved å vedta fylkesplan for tettsteder og kjøpesenterutvikling. Ikke aller er like bevisst på sentrums negative utvikling som følger av stor konsentrasjon av varehandel utenfor sentrum.

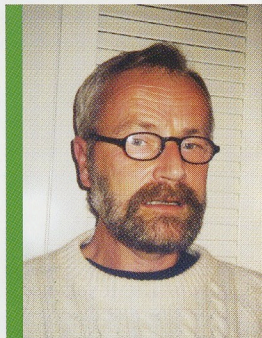
Arendal i forhold til nabobyenes utvikling?

Kristin: Arendal må videreutvikle sine fortrinn. Det samspillet vi nå ser mellom næringslivet og det offentlige i forbindelse med etablering av nytt kulturhuset har blitt lagt merke til langt utover de kommunale grenser. Dette er en modell som har fremtiden i seg i det moderne samfunn. I Arendal lager det en styrke i et positivt klima for videreutvikling av byen vår. Hovedutviklingsområdet nå er området Langbrygga - Barbu. Det er en trend at man vil bo sentrumsnært. Arendal må få til den balansen med å bo og drive næringsliv. Og - det må være liv i byen etter butikkstengt tid. Kanaler vil være et livgivende element i dette bildet.

Per: Arendal har tilflytning. Det er det sosiokulturelle elementer ved et sted som gjør at man bevisst ønsker å forbli eller flytte til et sted. Bedrifter trenger ressurspersoner. Det er slutt på den tiden at arbeidsplasser drar folk til seg. Nå er det rammen rundt det gode liv - det urbane mennesket som er i fokus. Dette må vi ta innover oss. Dette må beslutningstakere ta innover seg. Arendal har sine naturgitte omgivelser, museene, Bomulsfabrikken og snart kulturhus. Byene må dyrke sine fortrinn videre. Det

Kultursjef i Arendal Kommune, Kristin Lundby

Kultursjef i Aust Agder Fylke, Per Norstrøm

er en modningsprosess å tilbakeføre kanaler. Rett og slett er det for noen, ikke lenge nok siden, kanalene ble gjenfylt. Et annet sentralt utviklingsområde nå er området fra Langbrygga til Barbu. Fergesamband til Europa kan sentraliseres utenfor sentrumsarealer.

Hvor kommer kanaler i denne sammenhengen?

Kristin: Vann gir liv i død betong. I markedsførings-sammenheng vil kanaler i Arendal være et viktig langt utover landets grenser. Kulturhistorisk er det dette med å ta med seg historien inn i fremtiden.

Per: Næringslivet vil ha "waterfront". Dette ser vi i dag mange steder. Arendal har god anledning med sin vanntilhørighet og videreutvikle dette. Vitaliser eksisterende næringsarealer for å sikre sentrumsnære næringsstomter. Kanaler er også et fortrinn for byen i et kulturhistorisk perspektiv. Tyholmen som et fortrinn i sentrum av Arendal vil bli enda tydeligere dersom kanaler i byen blir realisert.

Hvordan ser du kanaler i det fremtidige bildet?

Hvilken betydning vil Agenda 21 få for Arendal kommune ?

Det er i høyeste grad et åpent spørsmål, men før jeg gir meg i kast med mulighetene, tar vi med oss et par utviklingstrekk fra det 20. århundre. I perioden 1900 - 1970 fikk "Ola og Kari Nordmann" doblet sin kjøpekraft (fra faktor 1 til 2). Fra 1970 - 2000 skjedde det en tredobling (fra faktor 2 til 6). Parallelt har vi kunnet registrere en tilsvarende akslerasjon i kompleksitet og endringer i samfunnet som helhet.

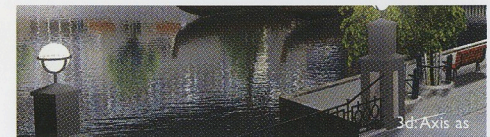
Prognosen fram mot år 2030 tilsier en dobling av kjøpekraften fra dagens nivå (fra faktor 6 -12). Det er all grunn til å tro at lokalsamfunnene står overfor enda større utfordringer i denne perioden enn noen gang tidligere. Lokal Agenda 21 (LA 21) handler om å gripe muligheten til å være med og forme framtiden på en måte som gir økt livskvalitet på tvers av generasjoner.

LA 21 stiller høye krav til våre politikere når det gjelder økonomistyring. Det er en forutsetning at våre barnebarn og deres barnebarn ikke skal ha dårligere skoletilbud og pleie- og omsorgstilbud enn det vi har i dag. LA 21 representerer en prosess mellom kommunen og innbyggerne som vil bedre forståelsen for kommunens handlemåte.

Kristin: Det ville vært synd om kanalene ikke kommer. Mange har nok sett på kanaler som en luksusutmykning av byen. Andre har nok ikke latt seg engasjere i ideen fordi de ikke har sett de positive ringvirkningene dette vannelementet gjennom byen vil gi. Byutvikling er lønnsomt. Kanaler er et element. Det er mange eksempler på det. Se på for eksempel Århus' utvikling med kanal, se på Montpellier nå med kanal - hvilket oppsving denne bydelen har i en allerede aktiv by.

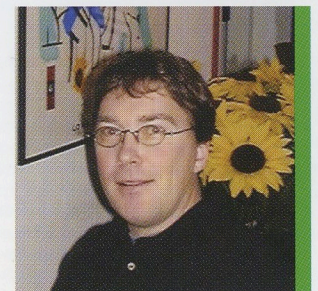
Per: På fylkesnivå har kanaler ikke vært vurdert til nå. Nå setter vi fokus på kulturhus - og tar ting i rekkefølge. Det er åpent for at kanaler kan realiseres i Arendal om noen vil!

Det må tenkes helhetlig sier de begge og vi er så hjertens enig.

LA 21 handler om å slippe visjonene løs og la "de tusen blomster blomstre". LA 21 vil gjøre det atskillig mer lystbetont og spennende å være politiker, når man sammen med sine innbyggere skal konkretisere mål og delmål på veien mot en felles miljøriktig visjon. Dette er en spesiell utfordring i en periode hvor den kommunal handlingsfrihet må sies å være negativ, samtidig som den private kjøpekraften aldri har vært større.

Jeg vil forsøke å belyse mulighetene LA 21 stiller kommunen overfor, gjennom et framtidsscenario "Kom til Arendal".

Geir Henning Waagsnes Kommunenes Sentralforbunds prosjektleder for LA21 i Aust Agder

Arendal har i løpet av 2003 etablert og videreutviklet nærmiljøutvalg i hele kommunen til permanente LA 21-fora. Skolen er det naturlige midtpunkt. Her legges planene for framtidig samarbeid med frivillige organisasjoner; menigheter; barnehager; det lokale næringsliv; velforeninger; bygde- og grendelag

Skolens samtlende funksjon i utviklingen av lokal-samfunnene, gjør at alle skolene ønsker en LA 21 status på lik linje med Nesheim skole, innen utgangen av 2004.

Kommunens LA 21-rådgiver koordinerer nærmiljøutvalgenes innspill til en helhetlig og langsiktig handlingsplan for kommunen. Det nye kultur og rådhuset som sto ferdig i 2003 var en vellykket og nødvendig dugnadsinnsats. Befolkningens interesse for bystyremøtene, er ved enkelte anledninger så stor at konsertsalen må tas i bruk. Oppslutningen ved kommunevalget øker og passerte i 2007 65 %.

Debatten om Arendal fortsatt skal være vertsby for VM-runder i offshore forsterker seg. Det oppnås enighet om at alle parter skal arbeide aktivt for å dempe de negative konsekvensene av arrangementet. De positive effektene skal derimot forsterkes. Kommunen stiller krav om at forurensningen forbundet med båtracet skal reduseres med minst 7 % per år, og at man etter 2020 ikke har anledning til å benytte fossilt brensel.

I 2005 erklæres kanalforbindelsen Pollen - Kittelsbukt for gjenåpnet. Det er en meget stolt kronprinsesse Mette Marit som poengterer at Arendal i løpet av de tre siste årene har mottatt mer midler fra EU's sustainable city program (program for bærekraftig byutvikling), enn Kristiansand har fått til sine miljøprosjekter de siste 30 årene.

Sentrum stenges for biltrafikk i 2012, etter 2 års prøvedrift. Det har vist seg at folk flest bruker de grønne bybussene til Fjellterminalen. Kollektivtrafikktilbudet er godt utbygd, og avstandene mellom hjem, barnehage, skole, fritidsaktiviteter; arbeid, bo/omsorgssenter ... er korte. I den første bilfrie by i moderne tid er det gratis å bruke de grønne bybussene. Drivstoffet kommer fra innbyggernes biologiske avfallsfraksjoner. De totale avfallsmengdene er imidlertid på kraftig tur nedover; man har derfor tatt høyde for å konvertere til hydrogendrift i løpet av få år.

Kommunen har i samarbeid med nærmiljøutvalgene forhindret at de mest attraktive arealene har blitt øndlagt bit for bit. Samtidig er de ulike naturtypene sikret, og det biologiske mangfoldet tatt vel vare på i hele kommunen. Skogeierlagene har hatt en sentral rolle i dette arbeidet. Norsk næringsliv har for alvor fattet interesse for å etablere seg i kommunen. Kampen om arbeidskraften handler ikke lenger bare om lønn, men i større grad om livskvalitet.

Byens handelsstand ønsker å binde sentrum med sentrum øst (Barbu) på en ny måte. "Torungen walk"

blir løsningen - en sammenhengende promenade hvor man tar seg frem innendørs eller utendørs, alt etter årstid. Her ligger generasjonskafeer; leiligheter; butikker; bytteringer/repasjosentraler; restauranter; hotell; kontorer; organisasjonenes grønne oaser og kulturopplevelsene står i kø. Vegg i vegg med Arendal internasjonale kultursenter finner vi det nye vennskapskontoret hvor man kan bestille dagens suppe og markere sin støtte til Arendals vennskapskommuner Rezekne og "Langvekkistan".

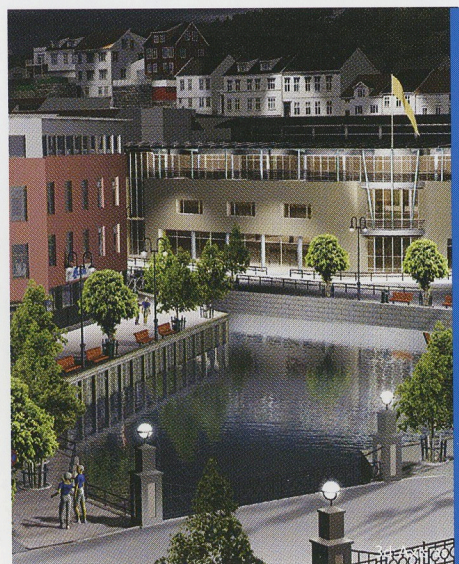
Prosjektet "ung på alvor" har vært så vellykket at T5-senteret i 2018 ser seg nødt for å tilby sine tjenester for hele Skagerrak storfylke, for at aktiviteten skal kunne opprettholdes.

I de politiske miljøer har det skapt noe bekymring at valgdeltakelsen falt fra 94% til 92% ved kommunevalget i 2023 sammenliknet med 2019.

Utvildelsen av Arendal varmesentral er nødvendig for å kunne forsyne hele sentrum med vannbåren varme fra byfjorden. Siden man må grave dypt i gatestrukturen, er det muligheter for å videreføre kanalsystemet til Malmbrygga. Strandgaten og torget for en relativt rimelig penge. En rekke internasjonale selskaper har uttrykt at de vurderer å etablere seg i byen dersom prosjektet realiseres. Bakgrunnen for dette er at man hele tiden kan holde seg i forkant av utviklingen ved raskt å kunne bytte til de beste bredbåndsforbindelser. Ideen debatteres nå i alle nærmiljøutvalgene og vil ventelig føre til rekordhøy deltakelse ved kommunevalget i 2027.

Arendal blir av FN kåret til "Most sustainable city" 2025.

Geir Henning Waagsnes

Kvalitetssikring av offentlige rom?

Kanalselskapet for Arendals bymiljø har bidratt til realiseringen av 3D-modellen av Arendal sentrum, ikke minst gjennom pådrivende engasjement og arbeid med finansiering.

Selv om mange har forbundet 3D-modellen med kanalprosjektet, har den også blitt benyttet som arena for studier av sentrale framtidige utbyggingsprosjekter som nytt Arena-senter og nytt kultur- og rådhus. Bidragsytere til forskjellige versjoner av modellen har vært, foruten kanalselskapet, Johnny Sørbæ gjennom Sanden AS, og Advanced Production and Loading. EU-midler på 200.000 er tildelt prosjektet gjennom Forskningsrådet.

Målsettingen med å bygge 3D-modellen har selvfølgelig vært å visualisere kanaler i Arendal. Samtidig har det vært viktig å gjøre modellen til en selvfølgelig arena for alle vesentlige endringer i Arendal sentrum. Ikke minst for å gjøre studier av hvordan nye bygninger samspiller med eksisterende miljø, hvordan akser og siktlinjer påvirkes, og hvordan de nye inngrepene påvirker folks daglige omgang med by-kjernen. I det hele tatt er modellen et verktøy for å kvalitetssikre det sentrum som ikke bare brukes, men også oppleves av folk flest.

VERKTØY FOR BESLUTNINGSTAKERE OG MEDIA

Visualiseringene fra modellen er ikke bare lettfåtelige, men de er også etterrettelige. Ethvert bygningsråd, enhver saksbehandler i kommune eller fylke, vil føle seg mer trygg på egne beslutninger dersom en utbygging er dokumentert i 3D.

Som Anne Mo Grimdalen uttalte for et godt stykke tid tilbake: "Det er vanskelig å sitte i et bygningsråd når tegningene fra arkitektene idylliserer prosjekter og forvenger perspektiver". 3D avslører svakheter i prosjektet, noe som bidrar til at saksbehandlere kan legge fram klarere begrunnelser for standpunkter.

Når det nye Arena-senteret bygges vil bykjernen på et vis ferdigstilles. Det er viktig at dette bygget tilføres kvaliteter som forbindes med bykjerner. Dette er en spesiell utfordring med tanke på at bygget vil romme et tradisjonelt varehus. Illustrert forslag tegnet av Asplan Viak Sør (3D:Axis AS)

Da bygger innsigelser på noe mer enn regelverk, og en får en diskusjon som handler om mer enn gesimshøyder, type taksten, fargevalg og strandsoner.

Ved operakonkurransen i Oslo ble det bygget en modell i tre av sjøsiden og sentrum. Juryen kunne således teste ut nær 240 forslag til ny opera innbyrdes, og i forhold til omgivelser og bysilhuett, allerede ved første grovsortering. Dette er et signal Arendal bør ta. Det er klart de ulike kulturhusforslagene bør legges inn i bymodellen og presenteres ikke bare for jury, men også for publikum. Ved operakonkurransen fikk publikum faktisk anledning til å studere de innsendte forslagene før juryen kom sammen. Deretter fikk mediene si sitt. På den måten kunne juryen også forholde seg til signaler i folk og medier. Selv om dette ikke er avgjørende for en kvalifisert jury og dens beslutning, er det viktige meldinger i forhold til det underbevisste som overtar når det ikke lenger finnes rasjonelle begrunnelser for å velge det ene eller det andre. Om ikke annet er det ganske demokratisk.

Referanser arkitektur/byutvikling, Axis AS:

Arendal sentrum/arena-utbygging/Sanden AS/Asplan Viak Sør.
Arendal sentrum/kultur- og rådhus/Interimsstyret Arendal Byselskap. Arendal sentrum/nybygg vestergate/Christiania Eiendom.
Arendal øst/industriutbygging/APL. Arendal øst/boligområde/Axis. Tvedestrand sentrum/ utbygging nedre bydel/Bakkeskåt/Tvedestrand kommune. Risør/ Holmen/Einar Myraker. Grimstad/DSND kontorbygg/interne studier/Drange & Aanensen. Kristiansand/presentasjon bygningsråd/bolig i vernet landskap/Kjell Nupen. Oslo/operahus/Kjell Jensen Arkitektkontor/Geir Olav Kuvaas.
Trondheim/RIT 2000/pasientrom/Intravision Arkitektur & Design. Danmark/Aarhus amt/studier vindmølleprosjekt/Aarhus amt/utbyggingsavdelingen. Grønland/Appsuite/høydretreningscenter/Intravision Arkitektur & Design.

Axis.as eier og forvalter bymodeller av Arendal og Tvedestrand. Terrenngmodeller fra Statens Kartverks høydedatabase.

Kontakt: Geir Olav Kuvaas
970 95 145 / 370 93 003
mail: kuvaas@axis.as